

Güzel Ahlak

– KARAM-41 · 11 Temmuz 2017

"Güzel ahlak güler yüzlülük, cömertlik ve kimseyi üzmemek demektir."

Güzel ahlak, ilim ve edep öğrenmekle, iyi insanlarla arkadaşlık etmekle elde edilir. Kötü ahlak da bunun tersidir. Yani cahil kalmak, edepsiz olmak, kötü insanlarla arkadaşlık etmekten hâsıl olur.

Güzel ahlak peygamberlerin, üstün insanların huyudur. Allah, Peygamber efendimizi överken, "Gerçekte sen büyük bir ahlak üzeresin" buyuruyor.

İyi insan, iyi ahlaklı insan demektir. Güzel ahlaka sahip kimselere gıpta etmek, onlar gibi olmaya gayret etmek gerekir.

"Kötü ahlaklı, parçalanmış testiye benzer. Ne yamanır, ne de eskisi gibi çamur olur."

"Kötü ahlak, öyle bir fenalıktır ki, onunla yapılan birçok iyilikler fayda vermez. Güzel ahlak, öyle bir iyiliktir ki, onunla yapılan günahlar bile affa uğrar."

"Yükselen bütün insanlar ancak güzel ahlakları sayesinde yükselmişlerdir."

"Güzel ahlak, kimseyle çekişmemek ve kimseyi çekiştirmemektir."

"Güzel ahlak, eziyet vermemek ve meşakatlere katlanmaktır."

"Güzel ahlak, genişlikte ve darlıkta insanları razı etmeye çalışmak demektir."

"Güzel ahlakın en azı, meşakatlere göğüs germek, yaptığı iyiliklerden karşılık beklememek, bütün insanlara karşı şefkatli olmaktır."

"Güzel ahlak, insanlarla olduğu gibi, aile efradıyla da iyi geçinip onların geçimini sağlamaktır."

"Güzel ahlak, Yaratana düşünerek, yaratılanları hoş görmek, onların eziyetlerine sabretmektir."

Güzel ahlaklı olmanın alameti şunlardır:

- insafılı olmak,
- arkadaşlarının hatasını görmemek,
- hüsnü zan etmek,
- suzandan [kötü zandan] kaçınmak,
- arkadaşlarının eziyetlerine göğüs germek,
- onlardan şikâyetçi olmamak,
- hep kendi ayıp ve kusurlarıyla meşgul olmak,
- kendi nefsinin kınamak,
- güler yüzlü olup, herkesle yumuşak konuşmaktır.

Güzel ahlaklı kimse, edeplidir yersiz konuşmaz, hatası azdır, gıybet etmez, emanete riayet eder, komşu ve arkadaşını korur.

Güzel ahlaklı kimse;

Hiç kimseye kötülük yapmaz. Kendine kötülük yapanlara sabreder. Sözünün eridir. Kimsenin malına, canına, namusuna göz dikmez. Çalışırken, alışveriş ederken, kimsenin hakkını yemez. Herkese iyilik eder. Makam sahiplerine, zalimlere yaltaklanmaz. İlim ve ahlak sahiplerine saygı gösterir. Arkadaşlarını sever ve kendini sevdirebilir. Kötü kimselere nasihat verir. Onlara uymaz. Küçüklerine merhametli ve şefkatli olur. Misafirlerine ikram eder. Kimseyi çekıştirmmez. Keyfı peşinde koşmaz. Zararlı ve hatta faydasız bir şey söylemez. Kimseye sert davranmaz. Cömert olur. Malı ve mevki herkese iyilik etmek için ister.

Riyakârlık, ikiyüzlülük yapmaz. Kendini beğenmez, Milletine, ülkesine faydalı olur.

Güzel ahlaka sahip olmak için iyi ve kötü huyları bilmek ve kötü huylardan vaz geçmek gerekir.

İyi huylu olmak için ve iyi ahlakını muhafaza edebilmek için, iyi huylularla arkadaşlık etmelidir. İnsanın ahlakı, arkadaşının huyu gibi olur.

Faydasız şeylerden, oyunlardan, zararlı şakalaşmak ve münakaşa etmekten sakınmalıdır. İlim öğrenmeli ve faydalı işler yapmalıdır. Vaktin kıymetini bilip ilim öğrenmelidir!

Başkasında bir ayıp görünce, bunu kendinde aramak, kendinde bulursa, bundan kurtulmaya çalışmak gerekir.

Kendinde kötü huy bulunan kimse, buna yakalanmanın sebebini araştırmalı, bu sebebi yok etmeye, bunun zıddını yapmaya çalışmalıdır.

En vahşi hayvan bile terbiye ile ehlileştirilmektedir. Hiçbir zaman elma çekirdeğinden portakal olmaz. Fakat elma fidanını büyüterek, gerekli aşı ve kültürel tedbirlerle kaliteli elma veren bir ağaç olarak yetiştirmek mümkündür. Bunun gibi insan tabiatında bulunan bazı zararlı huylar yok edilemez, fakat terbiye edilebilir.

Her şeyi, zıddı kırar. Kötü huyları, iyi huylar yok eder. Bu bakımdan kendini zorla da olsa iyi işler yapmaya alıştırmalı, onları alışkanlık haline getirmelidir.

Dini, dili, ırkı, menşei ne olursa olsun, bütün insanlara, daima tatlı dil ve anlayışla hitap etmelidir.

İslam dini, ırk, milliyet, siyasi inanç, dil ve tahsil seviyesi ayırmaksızın, her insanın şeref ve itibarına hürmet eder. Herkes aynı haklara, aynı itibara sahiptir. Ferdin, muayyen bir topluluğun, hatta sadece Müslümanların değil, bütün insanlığın, hür ve medeni bir hayat seviyesine ulaşmasını emreder.

Güzel ahlak hem kendi yararımıza, hem de insanlığın yararına güzellikler, iyilikler, huzur ve mutluluk getirir.

Güzel ahlak, güzel ve mutlu yaşamının da anahtarıdır.

Sevgiyle kalın...